

सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

संघीय संसदले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम “सार्वजनिक सुरक्षा (तेस्रो संशोधन) ऐन, २०७५” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६ को प्रस्तावनामा संशोधन : सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६ (यस पछि “मूल ऐन” भनिएको) को प्रस्तावनामा रहेको “सार्वभौमसत्ता,” भन्ने शब्द पछि “भौगोलिक” भन्ने शब्द थपिएको छ ।

३. मूल ऐनको दफा ३ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ३ को -

(१) उपदफा ३.१ मा रहेको “सार्वभौमसत्ता” भन्ने शब्द पछि “भौगोलिक” भन्ने शब्द थपिएको छ ।

(२) उपदफा ३.१ पछि देहायको उपदफा ३.१क. थपिएको छ :-

“३.१क. उपदफा ३.१ बमोजिम कुनै व्यक्तिलाई नजरबन्दमा राखिएमा स्थानीय अधिकारीले त्यसरी नजरबन्दमा राखिएको चौबीस घण्टा भित्र त्यस्तो व्यक्तिको स्थितिको बारेमा निजको परिवारको सदस्य वा नजिकको नातेदारलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

तर शत्रु देशको नागरिकका हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।”

४. मूल ऐनको दफा १२ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १२ मा रहेको “श्रेस्तेदारको” भन्ने शब्दको सट्टा “श्रेस्तेदार र सम्भव भएसम्म नजरबन्दमा रहेको व्यक्तिको परिवारको सदस्य वा नजिकको नातेदारको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

५. मूल ऐनको दफा १३ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १३ मा रहेको “ठहरिएमा” भन्ने शब्द पछि “वा दफा ३ को उपदफा ३.१क. बमोजिम नजरबन्दमा रहेको व्यक्तिको स्थितिको बारेमा निजको परिवारको सदस्य वा नजिकको नातेदारलाई जानकारी नदिएमा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकको तीन महले

क्र. सं.	हालको कानूनी व्यवस्था	प्रस्तावित कानूनी व्यवस्था	संशोधन गर्नुपर्नेको कारण
1=	प्रस्तावना : नेपालको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता वा सार्वजनिक शान्ति र व्यवस्था तथा सर्वसाधारण जनताको हित वा विभिन्न जात, जाति वा सम्प्रदायहरु बीचको सुसम्बन्ध कायम राख्न कुनै व्यक्तिलाई निवारक नजरबन्दमा राख्ने वा स्थानहद गर्ने सम्बन्धमा समयोचित व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले,	सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६ को प्रस्तावनामा संशोधन : सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६ (यस पछि “मूल ऐन” भनिएको को प्रस्तावनामा रहेको “सार्वभौमसत्ता,” भन्ने शब्द पछि “भौगोलिक” भन्ने शब्द थपिएको छ।	नेपालको संविधानको धारा २३ मा भएको “भौगोलिक अखण्डता” भन्ने व्यवस्थासँग तादात्म्यता कायम गर्न आवश्यक भएकोले।
2=	दफा ३. आदेश जारी गर्ने अधिकार : ३.१ नेपालको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता वा सार्वजनिक शान्ति र व्यवस्थामा तत्काल खलल पर्न सक्ने कुनै काम कुरा गर्नबाट कुनै व्यक्तिलाई रोक्नु पर्ने उचित र पर्याप्त आधार भएमा स्थानीय अधिकारीले निजलाई कुनै खास अवधिसम्म कुनै खास ठाउँमा नजरबन्द राख्ने आदेश जारी गर्न सक्नेछ।	मूल ऐनको दफा ३ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा ३ को उपदफा ३.१ मा रहेको “सार्वभौमसत्ता,” भन्ने शब्द पछि “भौगोलिक” भन्ने शब्द थपिएको छ।	नेपालको संविधानको धारा २३ मा भएको “भौगोलिक अखण्डता” भन्ने व्यवस्थासँग तादात्म्यता कायम गर्न आवश्यक भएकोले।
3=	व्यवस्था नभएको	उपदफा ३.१ पछि देहायको उपदफा ३.१क. थपिएको छ :- “३.१क. उपदफा ३.१ बमोजिम कुनै व्यक्तिलाई नजरबन्दमा राखिएमा स्थानीय अधिकारीले त्यसरी नजरबन्दमा राखिएको चौबीस घण्टा भित्र त्यस्तो व्यक्तिको स्थितिको बारेमा निजको परिवारको सदस्य वा नजिकको नातेदारलाई जानकारी दिनु पर्नेछ। तर शत्रु देशको नागरिकका हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन।”	नेपालको संविधानको धारा २३ उपधारा (२) मा निवारक नजरबन्दमा रहेको व्यक्तिका स्थितिको बारेमा निजको परिवारका सदस्य वा नजिकको नातेदारलाई कानून बमोजिम तत्काल जानकारी दिनु पर्नेछ। तर शत्रु देशको नागरिकका हकमा यो उपधारा लागू हुने छैन भन्ने व्यवस्था भएको र उक्त व्यवस्थासँग तादात्म्यता कायम गर्न आवश्यक भएकोले।

क्र. सं.	हालको कानूनी व्यवस्था	प्रस्तावित कानूनी व्यवस्था	संशोधन गर्नुपर्नाको कारण
4=	दफा १२. छोड्नु पर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि : नजरबन्दमा राखिएको कुनै व्यक्तिलाई छोड्नु पर्दा सम्बन्धित जिल्ला अदालतको न्यायाधीश वा निजको अनुपस्थितिमा श्रेस्तेदारको रोहबरमा छोड्नुपर्छ ।	मूल ऐनको दफा १२ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १२ मा रहेको “श्रेस्तेदारको” भन्ने शब्दको सट्टा “श्रेस्तेदार र सम्भव भएसम्म नजरबन्दमा रहेको व्यक्तिको परिवारको सदस्य वा निजको नातेदारको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।	नजरबन्दबाट छुटेको जानकारी निजको परिवार र निजको नातेदारलाई दिन आवश्यक भएकोले ।
5=	दफा १३. विभागीय कारवाही हुने : यो ऐन अन्तर्गत स्थानीय अधिकारीले जारी गरेको आदेश बदनियत साथ जारी गरेको ठहरिएमा त्यस्तो अधिकारीलाई विभागीय कारवाही भई सजाय हुनेछ ।	मूल ऐनको दफा १३ मा संशोधन : मूल ऐनको दफा १३ मा रहेको “ठहरिएमा” भन्ने शब्द पछि “वा दफा ३ को उपदफा ३.१क. बमोजिम नजरबन्दमा रहेको व्यक्तिको स्थितिको बारेमा निजको परिवारको सदस्य वा निजको नातेदारलाई जानकारी नदिएमा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।	ऐनले तोकेको कर्तव्य पुरा नगर्ने स्थानीय अधिकारीलाई विभागीय कारवाही गर्न आवश्यक भएकोले ।